

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-463

27.4.2026

KLP Skadeforsikring AS

Næringsliv

Avbruddstap – unntak for skade som kan erstattes under leverings- eller garantiavtale.

Det oppstod to skader i sikredes kraftverk. Den første skaden var en oljelekkasje i en transformator. Tre dager senere oppstod en brekkasje i aggregatet. Sikrede valgte å ta aggregatet ut av drift til skadene var endelig reparert. Sikrede reparerte skadene sammen med leverandør og brukte reservedeler fra eget lager. I skademeldingen til foretaket skrev sikrede at anlegget ble overtatt året før og de antok derfor at det var en reklamasjonssak. Foretaket spurte så om saken var håndtert med leverandør. Sikrede svarte at garantispørsmålet aldri var diskutert, da leverandøren velvillig hadde påtatt seg å reparere skadene. Videre skrev sikrede at de ikke forventet noen faktura fra leverandør, da sikrede hadde dekket egne kostnader relatert til skaden. Foretaket avslo dekning under avbruddsdekningen fordi foretaket mente at tingsskaden ikke var dekningsmessig. Ifølge foretaket var tingsskaden omfattet av unntaket for skade som kan erstattes under leverings- eller garantiavtaler med leverandøren. Sikrede avviste imidlertid at tapet var unntatt dekning og viste til at leverandøren ikke hadde akseptert ansvar for avbruddstapet. Videre anførte sikrede at leverandøren ikke hadde påtatt seg ansvar for brekkasjen, da leverandøren stilte spørsmål ved om denne skaden skyldtes sikredes feilvurderinger under reparasjon. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under avbruddsforsikring.

Sikredes avbruddsdekning dekker:

Økonomisk tap som sikrede påføres i ansvarstiden ved stans eller innskrenkning i driften på grunn av erstatningsmessig tingskade forsikret i selskapet med vilkår for Næringsbygg eller Næringsdrift Energi, og som er inntruffet i forsikringstiden. (...)

Videre er det inntatt følgende unntak i vilkårene for Næringsdrift Energi:

- Skade som kan erstattes under leverings- eller garantiavtaler med leverandøren.

Transformatoren i sikredes kraftverk ble utsatt for en oljelekkasje som førte til at det ene aggregatet måtte tas ut av drift. Feilen ble 24.1.24 midlertidig rettet.

Tre dager etter oljelekkasjen oppstod det en brekkasje i endeavslutningen i 300 kV kabelsett i det ene aggregatet. Aggregatet måtte derfor tas ut av drift igjen. Sikrede vurderte det som uforsvarlig å kjøre aggregatet før det var gjennomført en endelig og betryggende reparasjon. Endelig reparasjon ble gjennomført 4.4.24. Som følge av at aggregatet var ute av drift i 10,5 uker ble sikrede påført et betydelig avbruddstap.

Sikrede har beregnet det totale produksjonstapet grunnet avbruddet til kr 15 839 578. Etter skattefradrag er nettotapet kr 9 532 258. Sikrede har også fremsatt krav for utgifter til

arbeidsordrer i forbindelse med reparasjonene på kr 554 879, der kr 368 420 knytter seg til arbeid i forbindelse med oljelekkasjen.

Sikrede meldte inn krav om erstatning for avbruddstapet under sin forsikring. Ved innmelding skrev sikrede at anlegget ble overtatt året før, og de antok derfor at dette var en reklamasjon på tingsskade.

Etter en telefonsamtale mellom partene ba foretaket sikrede om å bekrefte følgende:

1. [L AS] dere har håndtert nevnte skade som en garantisak
2. [L AS] reparerte nevnte skade etter muntlig beskjed fra dere
3. Skade er allerede reparert
4. Dere har fått og forventer heller ikke å få noen faktura fra [L AS] i denne forbindelse

Sikrede svarte så følgende:

Som nevnt tidligere og beskrevet i dokumentasjon var det 3 hendelser i [...], hvor de 2 første gikk på oljelekkasjer på kabelgjennomføringene til trafo. Hendelse 3 var havari på 300kV kabelendermuffer. Alle 3 hendelsene ble håndtert i samarbeid med leverandør og reparert av leverandør. Garantispørsmålet ble aldri diskutert nevneverdig eller prøvd av noen av partene ettersom leverandøren velvillig tok på seg ansvaret med å reparere skadene og levere nytt materiell der dette trengtes. [sikrede] dekket sine egne utgifter relatert til skaden. Vi forventer derfor ingen faktura fra leverandør.

Foretaket avslo dekning. Som begrunnelse viste foretaket til at det var en forutsetning for dekning av avbruddstapet at det hadde oppstått en dekningsmessig tingsskade. Foretaket mente at tingsskaden ikke var dekket og viste til unntaket for skade som erstattes under leverings- eller garantiavtaler med leverandøren. Foretaket forstod det slik at årsaken til lekkasjer/skader var at leverandøren, L AS utførte utskiftninger/oppgraderinger høsten 2023. Videre forstod foretaket det slik at L AS allerede hadde oppfylt sitt garantiansvar etter nevnte lekkasjer/skader uten ytterligere kostnader for sikrede.

Sikrede oversendte deretter et brev fra L AS angående avbruddstapet. I brevet skrev L AS at de var enig i at det virket som at underentreprenøren ikke hadde strammet to bolter tilstrekkelig. Men L AS var ikke enig i at dette var grovt uaktsomt. Videre stilte L AS spørsmål ved hvilke følger som kunne tilskrives L AS og hvilke følger som helt eller delvis måtte anses å være forårsaket eller medvirket av skadelidte. L AS ba om en tilbakemelding på hvilke vurderinger sikrede hadde gjort med hensyn til forsvarligheten av å sette aggregat T2 i drift på de aktuelle tidspunktene, særlig i forbindelse med oppstart tre dager før havariet i kabelendemuffen inntraff.

Videre bekreftet sikrede i brev av 9.2.26 at reparatøren bidro i rettarbeidet etter oljelekkasjen og havariet i kabelendemuffen. Sikrede skrev også at selve reparasjonen ble gjennomført med reservedeler fra sikredes eget lager.

Sikrede krever erstatning for avbruddstapet. Feilen som medførte skaden er rettet, men reparatøren har ikke påtatt seg ansvar for feilene som oppstod. Sikrede anfører at de er påført et avbruddstap på kr 15 839 578. Sikrede anfører at ordlyden «[s]kade som kan erstattes under leverings- eller garantiavtaler med leverandøren» er uklar. I denne saken er det avtalt mellom L AS og sikrede at utbedringsarbeidet verdsettes til kr 300 000 og kommer til fradrag i slutfakturaen mellom partene. Sikredes faktiske utbedringskostnader er høyere enn kr 300 000, uten at det har betydning for selve tvisten. Sikrede anfører at det er feil å kun fokusere på utbedringen av fysiske mangler på trofaen. Foretaket har oversett at skaden for sikrede omfatter vesentlig mer enn kostnader til å utbedre fysiske feil, altså det omfattende produksjonstapet.

Videre anfører sikrede at dersom man legger foretakets tolkning til grunn, så bortfaller formålet med avbruddsforsikringen. Avbruddsforsikringen skal dekke de økonomiske konsekvensene av produksjonstap i nedetid ved kraftverket. Forsikringssummen på kr 100 millioner illustrerer at forsikringen ikke tar sikte på å dekke utbedringsarbeider til noen hundre tusen. Sikrede bestrider at L AS har dekket det økonomiske tapet.

Sikrede anfører at unntaket ikke kan påberopes i en «mellomfase», hvor tapet ikke er dekket av leverandør, og det heller ikke er objektivt konstatert gjennom rettskraftig dom at leverandøren må dekke tapet. Sikrede anfører at vilkåret «kan erstattes» ikke skal forstås slik at det er en teoretisk mulighet å gjøre gjeldende eller lignende. Unntaket må leses slik at sikrede ikke kan få det samme tapet kompensert to ganger. Når det ikke er avklart i relasjonen mellom kontraktspartene, enten gjennom avtale eller dom, så plikter debitor å betale. I denne saken har reparatøren nektet ansvar for produksjonstapet. Da produksjonstapet ikke er dekket, er tapet dekningsmessig under avbruddsforsikringen.

I tillegg anfører sikrede at resultatet blir urimelig dersom de må bære tapet selv. Sikrede har ingen form for skyld eller mulighet til å påvirke hendelsesforløpet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke er inntruffet en tingsskade som er omfattet av forsikringen, som er forutsetning for dekning av avbruddstap. Det er ubestridt at hendelsene hos sikrede skyldes mangler ved utførte arbeider og forhold som det kan reklameres på, hvilket også uttales av sikredes innkjøpssjef i sikredes skademelding. L AS har utbedret skaden uten ytterligere kostnader for sikrede. For øvrig er foretaket ikke kjent med at det er mulig å tegne en avbruddsforsikring som dekker avbruddstap uavhengig av om det foreligger en dekningsmessig tingsskade.

Foretaket anfører også at sikrede har kommunisert til foretaket at det er bekreftet garantireparasjon. Det er ikke redegjort for noen uenighet mellom sikrede og skadevolder. Derimot har sikrede opplyst at alle de tre hendelsene er håndtert i samarbeid med leverandør og reparert av leverandør, og at garantispørsmålet aldri ble diskutert nevneverdig eller prøvd av noen av partene, da leverandøren velvillig påtok seg ansvar for å reparere skadene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes avbruddsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Sikredes avbruddsforsikring gjelder:

Økonomisk tap som sikrede påføres i ansvarstiden ved stans eller innskrenkning i driften på grunn av erstatningsmessig tingskade forsikret i selskapet med vilkår for Næringsbygg eller Næringsdrift Energi, og som er inntruffet i forsikringstiden. (...)

Forutsetningen for at foretaket skal bli ansvarlig for avbruddstapet, er altså at det foreligger en erstatningsmessig tingskade etter vilkårene for Næringsbygg eller Næringsdrift Energi. Dette innebærer at dersom tingsskaden ikke er dekket, har sikrede heller ikke krav på erstatning for avbruddstapet som har oppstått grunnet tingsskaden. Nemnda kan ikke se at vilkåret er uklart.

De relevante vilkårene for tingsskaden er Næringsdrift Energi, som omfatter «plutselige og uforutsette skader på ting i drift, under reparasjon og lagring», men har følgende unntak:

[...]

Skade som kan erstattes under leverings- eller garantiavtaler med leverandøren.

[...]

Begrepet «skade» betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. En slik forståelse er nå stadfestet av Høyesterett i HR-2024-2040-A avsnitt 51:

Begrepet 'skade' betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Skaden inntreffer når årsaken eller påvirkningen materialiserer seg i negative fysiske konsekvenser på gjenstandens materiale, overflate, konstruksjon eller struktur, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 252. Denne forståelsen av skadebegrepet er innarbeidet i nemndspraksis, se Finansklagenemndas avgjørelser FinKN-2019-354, FinKN-2020-640 og FinKN-2024-424.

Det er uklart for nemnda i hvilken utstrekning det her foreligger en tingsskade som er omfattet av forsikringen eller om det dreier seg om feil og mangler ved anlegget. I skademeldingen oppga sikrede at lekkasjen skyldtes at bolter på flagg/skiner var helt løse. Ut fra leverandørens forklaring skyldes dette at boltene ikke var skrudd tilstrekkelig til. Dette er en mangel ved levering eller reparasjon av boltene, og ikke en fysisk skade. Lekkasje er i seg selv heller ikke en fysisk skade, og det er ikke opplyst at lekkasjen har ført til fysisk skade. Det er opplyst at det foreligger «brekkasje» uten at det fremgår klart hva dette dreier seg om og sikrede har ikke oppgitt skadeårsaken til havariet i kabelmuffeenden. De underliggende problemene med anlegget bør derfor belyses bedre med muntlige forklaringer fra partene under en hovedforhandling. Dersom det foreligger en skade som er dekket under tingsforsikringen, er det videre høyst uklart for nemnda om leverandøren har ansvaret for en slik skade. Også dette spørsmålet bør belyses bedre for en forsvarlig vurdering.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).